

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/103/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

286/2012. (VIII. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. november 1-jén előterjesztett **panaszát** a 2012. augusztus 22-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos panaszát 2011. november 1-jén az állampolgári jogok országgyűlési biztosának címezve terjesztette elő. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa a panaszt mint hatáskörébe nem tartozót – az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló, a megküldés idején hatályban volt 1993. évi LIX. törvény 19. §-ának (3) bekezdése alapján – a panaszos egyidejű értesítése mellett a Testületnek küldte meg.

A panaszos beadványában a vele szemben 2011. október 28-án foganatosított rendőri intézkedéseket kifogásolta, amelyekkel összefüggésben az alábbiakat adta elő.

2003-2004. években a panaszos egy tetőtéri lakást vásárolt, amelyhez feleségével lakáshitelt vettek fel. A hitelfelvétellel összefüggésben a panaszos időközben a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéhez fordult, mivel úgy véli, hogy a bank félrevezette, megkárosította őket. A földhivatali bejegyzést megelőzően véleménye szerint az ügyvédek, akiktől soha nem kapott számlát, visszaéltek a hatalmukkal és összejátszottak a kivitelező céggel, aminek a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

következménye az lett, hogy a panaszos nevére az 1-es számú lakást jegyeztették be a 7-es számú lakás helyett, amit pedig a panaszos a tervrajzok alapján megvásárolt. A panaszos elmondja, hogy a tévedést nem vette észre senki, csak ő.

A banki hitelt 20 éves időtartamra vették fel, a hitelösszeg 5 millió forint volt. A panaszos a lakásvásárlást követően elvált a feleségétől, és a hitelt a válás után nem tudták fizetni, így abból összesen kb. 2 millió forintot fizettek vissza részletekben. A szerződés megszüntetése után kb. 4.200.000 forint tőketartozás maradt fenn, holott több mint 2 millió forintot már befizettek számos más, szerinte jogtalanul kirótt járulékos költséggel együtt. A panaszos utal rá, hogy a hitelszerződést 20 éves időtartamra kötötték, majd 5 év után felbontották, a bank ugyanakkor a költségeket 20 évre kalkulálta.

A bank tehát – a panaszos szerint hatalmával visszaélve – végrehajtást kért az 1-es számú, hamisan bejegyzett lakásra, azon hitel kapcsán, amit a 7-es számú lakás megvásárlásához nyújtott. A panaszos kifogásolja, hogy a közjegyzői okiratban csak a bank „visszaélései” szerepelnek, és nem az, hogy hányas számú lakásra adták a hitelt, így most az 1-es számú lakást árverezték el jogtalanul. A panaszos feleségét, akitől a panaszos időközben elvált, nem érte hátrány, a panaszost azonban igen, mivel a 23 millió forintot érő lakást 9.100.000 forintért árverezte el a bírósági végrehajtó. A panaszos véleménye szerint az értékesítés kapcsán hivatali visszaélés és csalás is megvalósult, a végrehajtó egy 24 éves fiatalembernek játszotta a kezére 67 m²-es alapterülettel a 84m²-es ingatlant, nyomott áron. Az árverésen továbbá csak ketten licitáltak, senki más. Nem volt jelen tanú sem. A kikiáltási ár 13 millió forint volt, amit a végrehajtó állapított meg, pedig 2003-2004-ben a falakra és a telekhányadra – a 7-es számú lakásnál – 14.050.000 forintot fizettek ki. Ennek ellenére az 1-es számú lakást árverezték el a fenti áron. A vásárlás óta több extrát beszereltek a lakásba a panaszosék, amellyel annak értékét tovább növelték, így pl. 500.000 Ft-ért konyhabútort, 250.000 Ft-os tűzhelyet, jó minőségű járólapot, elszívó berendezést, redőnyt stb. Az épület köré kerítést is építettek.

2011. október 28-án két ember jelent meg a panaszos lakása előtt, ahol 2008. március 6-ától egyedül élt. A felesége időközben nevet változtatott, mert újra férjhez ment. Ennek ellenére a bíróság és a hatóságok minden döntést, határozatot ennek figyelembe vétele nélkül hoztak meg az 1-es lakásra, pedig abban ők együtt sohasem laktak, még a központi lakcímnnyilvántartás szerint sem. A panaszostól most azonban követelik a két gyerek után felvett szociálpolitikai támogatást kamatostól, míg a lakás után befizetett 25%-os áfa és kamatai visszakövetelésére nincs mód.

A sérelmezett események napján eljáró személyek az 1-es lakás papírjaival a 7-es lakásba kívántak bemenni. Annak keretében először lejegyeztették és felírták a panaszos lakcímkártyájának az adatait, azután feltörték a két biztonsági zárat, és a bírósági végrehajtó, a lakatos, az asztalos és a szállító személyzet behatolt abba a lakásba, amire a jogerős használatbavételi engedélyt és a jogerős birtokbaadási engedélyt a jegyző állította ki. A központi nyilvántartás szerint is a 7-es számú lakás a panaszosé, de az 1-es számú lakás papírjával és két rendőr segítségével az említett emberek mind becsődültek a 7-es lakásba, aminek azonnal, a panaszos szeme láttára megkezdték a kiürítését. A panaszos tehetetlennek érezte magát, pedig több alkalommal is hívta a 107-es segélykérő számot, ahol előadta, hogy kifúrták a lakása zárait, és aljas módon mindent elvisznek, megfosztják az értékeiktől. A panaszos a rendőrségtől hívásait követően nem kapott segítséget. Úgy véli, hogy ez maffia módszerű eljárás volt, amit a bíróságok legalizálnak. Álláspontja szerint végig mások követtek el hibákat, amelyekért ő bűnhődik, ezért nem tehet mást, minthogy az igazsággal

védekeznek. A panaszos utal rá, hogy már a strasbourgi Emberi Jogi Bírósághoz is fordult sérelmeivel, és reméli, hogy a nemzetközi fórum majd igazságot tesz az ügyben.

A panaszos – előadása szerint – a történések során emberi módon védte az értékeit, mivel más nem maradt neki, az országban ugyanis egyedül él, és a hideg télben az utcára került. Amikor azonban az 500.000 forint értékű szekrényből három facsavart kivett, a rendőrök azonnal kicsavarták a kezét, és szorosán hátrabilincseltek a saját lakásában, amibe véleménye szerint belépni sem lett volna joguk az 1-es számú lakás papírjaival. A panaszos sérelmezi, hogy az ingatlanal együtt az értéknövelő, beépített ingóságait is lefoglalta a végrehajtó, amiért szerinte súlyos büntetést és teljes vagyonekobbzást érdemelne. Hozzáteszi, hogy a végrehajtó több tízmillió autópénzzel érkezett a háza elé, és a hatóság tagjai engedelmessé váltak neki, a panaszost kivitték a lakásából, és előállították. A két rendőr előbb lekísérte a panaszost a ház elé, aztán hátrabilincselte kézzel, mindenki szemeláttára a rendőrautóra fektették, átkutatták, és végül beültették a hátsó ülésre. A panaszos a helyzetet rendkívül megalázónak élte meg, mivel a rendőrök ártatlansága ellenére tanúsították a fenti eljárást. A panaszos kezeit nagyon szorította a bilincs, de a rendőrök nem lazítottak rajta.

Egy közeli buszmegállóban a rendőrök megálltak, a gépkocsi vezetője kiszállt és a jármű előtt mintegy 20 percig mobiltelefonon beszélt. A panaszos álláspontja szerint az, hogy a rendőr nem a rádióját, hanem a mobiltelefonját használta, valamilyen visszaélésre enged következtetni. A panaszos nem érti, hogy egy szolgálatban lévő rendőrnél miért van mobiltelefon, amikor a rendőrök párban járnak, és rádióval vannak felszerelve.

A panaszossal a rendőrök úgy bántak, „mint egy kutyával”. A rendőrségen fogdába zárták, és azt állították, hogy ő maga tépte szét 10.000 forintos nadrágját, ami valójában a rendőrök miatt szakadt el. A panaszos kezei megdagadtak, alig tudta azokat behajlítani. A cellában pedig kamerákon keresztül figyelték. Az intézkedés során alkoholszondát is alkalmaztak vele szemben, annak ellenére, hogy nem dohányzik, és soha nem fogyasztott alkoholt. Nem kérdezték meg tőle azt sem, hogy evett-e valamit, ivóvíz ugyanakkor volt a zárkában is. Kifogásolja, hogy a fogda hideg és nyirkos volt, pedig a panaszos lázas beteg volt, „ömlött a fejről a víz”.

A panaszos azonnal jelezte, hogy a rendőri intézkedéssel szemben panaszt kíván tenni, amelyet követően a rendőrök sokáig várakoztatták, még hozzá a panaszos véleménye szerint azért, hogy ki tudják találni, mivel védekezzenek az állításaival szemben. Ennek következtében, mivel a panaszos sietett vissza a lakásához, nem minden került bele a felvett jegyzőkönyvbe. A panaszos hozzáteszi, hogy mire hazaért, a lakás ajtajára három biztonsági zárat szereltettek fel, és őt kizárták onnan. Utal végül arra is, hogy szerencséjére ismer egy becsületes és tisztességes rendőri vezetőt, akivel közterület-felügyelői munkája során dolgozott együtt, tőle várhat csak segítséget.

A panaszos fogvatartása 18 órakor ért véget, azt követően, hogy a K. Kórházban megvizsgálták, és sérüléseiről röntgenfelvételt készítettek.

A fentiek alapján kéri a panaszos a Testület vizsgálatát.

2) A panaszost a vele szemben indított szabálysértési eljárásban 2011. október 28-án 13 óra 52 perctől 14 óra 50 percig hallgatták meg. A nap eseményeivel összefüggésben a panaszos a következőket adta elő.

Aznap 9 óra után érkezett meg hozzá két rendőr, egy bírósági végrehajtó, illetve több munkás is. Felmentek a lakása elé, és az ajtót verve kérték, hogy nyissa azt ki. A panaszos ajtót nyitott, kiment a lakásból, majd az ajtót kívülről bezárta, az igazolványát pedig átadta a rendőröknek. Ezek után hívta a rendőrség 107-es és a 112-es számát is, mivel segítséget akart kérni.

A rendőrök felvették az adatait, és rögzítették a lakcímét is, azaz hogy a lakóház 7-es számú lakásában lakik. A panaszos ennek kapcsán megjegyzi, hogy az eljáró végrehajtó a tetőtér 1-es szám alatti lakást árvereztette el, amit csalások útján jegyzett be a földhivatalban a felesége nevére. A panaszos a rendőröknek felmutatott egy határozatot, amelyet a Nyomozó Ügyészség állított ki, a rendőrök azonban annak ellenére kinyitatták a zárat a jelenlévő lakatossal, és mindenki becsődült a lakásba. A panaszos elkezdte összepakolni a személyes tárgyait, ruháit szatyorba rakta, az ott tartózkodó személyek azonban csak vitték lefelé, amit tudtak.

A panaszos jelezte, hogy a konyhaszekrényt ő csinálta, ezért egy csillag csavarhúzóval el is kezdte szétszedni. A végrehajtó azonban azt mondta, hogy kell neki a szekrény, és megkérte a rendőröket, hogy a panaszost akadályozzák meg a szekrény szétszerelésében. A panaszos akkor már három facsart ki is vett, és a tűzhelyet kiemelte a helyéről. Ekkor rendőrök felszólították, hogy tegye le a csavarhúzót, amire a panaszos úgy reagált, hogy leteszi, de ragaszkodik a szekrényéhez. A rendőrök ekkor hátracsavarták a kezeit, és megbilincseltek. A két rendőr ezek után levitte a panaszost az utcára, ott a szolgálati gépkocsi motorháztetejére fektették, átkutatták a ruházatát, majd mobiltelefonon közölték, hogy elviszik. Beültették a rendőrautóba, közben azonban megálltak, az egyik rendőr kiszállt, és beszélt valakivel. Mintegy 20 perc elteltével értek be a panaszossal a rendőrségre. Időközben a panaszos lakásából mindent elvittek.

A fogdán jelezte a panaszos, hogy az ujja be van dagadva, és a nadrágja is elszakadt. Amikor elvették a cipőfűzőjét, azt is közölte, hogy panaszt akar tenni az intézkedés ellen, ezért kérte, hogy a hívják a parancsnokot. Meg is érkezett egy parancsnok, akinek a panaszos elmondta, hogy lázas beteg, és panaszt akar tenni.

Kérdésre válaszul a panaszos hozzátette, kétszer is mondták neki a rendőrök, hogy tegye le a csavarhúzót, de annak először nem tett eleget, majd lerakta. Arra is figyelmeztették, hogy meg fogják bilincselni. A törvény nevében szólították őt fel, a kocsiban legalábbis biztosan elhangzott ez a felszólítás, arra ugyanakkor nem emlékszik, hogy a lakásban is ezt mondták volna, csak az volt fontos, hogy a panaszos ne hogy szétszedje a konyhaszekrényt.

Hozzáteszi a panaszos, hogy a végrehajtó üresen, beköltözhetően, áron alul, nem pontos adatokkal árverezte el a lakását.

3) Az előállítás időtartamáról kiállított, 2011. október 28-án kelt igazolás szerint a panaszos előállítása aznap 12 órától 18 óráig tartott, az intézkedés jogalapja az Rtv. 33. §-a volt. A panaszos az előállítás kapcsán figyelmeztetés ellenére sem kérte hozzátartozó vagy más személy értesítését, a rendőri intézkedéssel szemben panasszal kívánt élni, élelmet pedig nem kért, de kapott.

4) A K. Kórház Traumatológiai Szakrendelésén 2011. október 28-án 15 óra 55 perckor kiállított ambuláns lapon az alábbiak olvashatók. A vizsgálatot végző orvosnak a panaszos arról számolt be, hogy a nap folyamán rendőri intézkedés során mindkét keze sérült. A

diagnózis szerint a panaszos jobb csuklója és a bal hüvelykujj alapperc nyomásra kissé érzékeny, külsérelmi nyom, a felvételeken törés azonban a kezeken nem látható.

5) A végrehajtási ügyben a sérelmezett események során eljáró önálló bírósági végrehajtó által felvett jegyzőkönyv a panaszügy megítélése szempontjából az alábbi releváns információkat tartalmazza.

A jegyzőkönyv rögzítésére 11 órától kezdődően került sor. A végrehajtó leírta, hogy mivel a lakásból a panaszos nem költözött ki, a végrehajtó a jelenlévő rendőrök közreműködésével újra felszólította, hogy önként távozzon. Arra azonban a panaszos nem volt hajlandó. Az irat utal rá, hogy a panaszos a jegyzőkönyvet azért nem írta alá, mert annak lezárása előtt elvitték a rendőrök.

A jegyzőkönyv szerint a panaszos lakása a lakóház tetőterében található, a lakás száma TT. 1., míg az ingatlan helyrajzi számában a lakás a 7-es alszámot kapta.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

A Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője válaszelevelében arról nyújtott tájékoztatást, hogy a panaszos a 2011. október 28-án foganatosított rendőri intézkedések miatt panaszt terjesztett elő a Debreceni Rendőrkapitányságon. Az ügyben panasz eljárás indult, a kapitányság vezetője a panaszt kivizsgálta, és 2011. december 19-én kelt határozatában – mint alaptalant – elutasította. Mivel a határozat ellen a panaszos nem terjesztett elő fellebbezést, a döntés jogerőre emelkedett.

III.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek a törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

E szakasz alapján a rendőri intézkedések során megvalósuló jogsérelmek kivizsgálására és szükség esetén orvoslására az intézkedést foganatosító rendőri szervnek és a Testületnek a panaszos döntését megelőzően párhuzamos hatásköre van. A panaszos döntése ezt a párhuzamosságot megszünteti: amennyiben az eljárást foganatosító rendőri szervhez nyújtja be panaszát, a Testületnek a továbbiakban nincs hatásköre eljárni az ügyben.

Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri intézkedések során bekövetkező súlyos alapjogsértések mind az egyén, mind a társadalom szempontjából rendkívül káros következményekkel járhatnak, a jogalkotó lehetővé tette ennek a szabálynak az áttörését, és a Testület hatáskörének „visszaállítását”, amennyiben a Testület úgy ítéli meg, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, és az eljárás átvételét maga a panaszos is kéri.

Ez a lehetőség azonban csak a még folyamatban lévő rendőrségi panaszeljárások vonatkozásában áll fent.

A konkrét ügyben megállapítható, hogy a panaszos még a sérelmezett események napján, tehát a Testülethez fordulást megelőzően panaszt terjesztett elő az intézkedést foganatosító rendőri szervnél, a párhuzamos panasz-előterjesztésről azonban a Testületet nem tájékoztatta. Ennek következtében a panaszeljárás előbb a rendőri szervnél, utóbb pedig a Testületnél is megindult.

Az eljárások párhuzamosságáról a Testület akkor értesült, amikor az Rtv. 93/A. § (1) bekezdése alapján a sérelmezett eseményekkel összefüggő felvilágosítást kért a rendőrségtől, és a megküldött iratok között megkapta az intézkedést foganatosító szervnél előterjesztett, azonos tartalmú panaszbeadványt, valamint az annak alapján időközben meghozott, panaszt elutasító határozatot.

Erről a körülményről tudomást szerezve – vagyis, hogy a panaszos azonos tartalmú panaszbeadványáról az intézkedést foganatosító szerv már első fokon határozatot hozott – a Testületnek arról kellett információt szereznie, hogy a panaszos a határozattal szemben határidőn belül élt-e fellebbezéssel. Ezzel összefüggésben a megyei főkapitány azt közölte, hogy a határozat ellen a panaszos nem fellebbezett, így a döntés jogerőre emelkedett.

A határozat jogerőre emelkedését követően – vagyis folyamatban lévő rendőrségi panaszeljárás hiányában – a Testület már nem tudta magához vonni a panaszügy kivizsgálását, ezért a beadványt el kellett utasítania.

IV.

A fentiekben kifejtettek miatt – hatáskör hiányában, az Rtv. 92. § (1) bekezdése, valamint a 93. § (3) és (4) bekezdései alapján – a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2012. augusztus 22.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag